

Handläggare
Johanna Dahl
Telefon: 08-50800906

Till
Förskolenämnden
2024-06-11

Utbildningsdepartementets förslag till ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/446

Förvaltningens förslag till beslut

Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat Utbildningsdepartementets förslag till ändring i förordningen (1999:1134) – *Om belastningsregister* – till förskolenämnden för yttrande. Ändringen innebär bl.a. att registerkontrollen för den som erbjuds en anställning eller på annat sätt ska anlitas eller tas emot inom skolväsendet eller annan pedagogisk verksamhet utvidgas till att omfatta 5 a § brottsbalken och brott som omfattas av terroristbrottlagen (2022:666) eller motsvarande äldre lag.

Förskoleförvaltningen (förvaltningen) ställer sig positiv till förslaget till ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister i de delar som rör förskola. Förvaltningen ser även en möjlighet att utvidga ändringen ytterligare genom att lägga till brottet hedersförtryck till registerkontrollen.

Av utredarens uppdrag framgår att en utökad registerkontroll skulle ge kommunerna större möjlighet att garantera en trygg och säker verksamhet och skolgång för barn och elever. Förvaltningens bedömning är att en utökad registerkontroll inte skulle innebära någon ökad arbetsbörda för kommunen.

Förvaltningen anser att konsekvenser gällande den personliga integriteten för den som prövas är proportionerligt utifrån att barn och elevers skydd ökar. Förvaltningen föreslår att förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat Utbildningsdepartementets förslag till ändring i förordningen (1999:1134) – *Om belastningsregister* – till Förskolenämnden för yttrande.

En utredare har fått i uppdrag att biträda Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) med att göra en översyn av vilka brott som bör ingå i dels det utdrag ur belastningsregistret som enligt skollagen ska uppvisas av den som erbjuds en anställning eller på annat sätt ska anlitas eller tas emot inom skolväsendet eller annan pedagogisk verksamhet. Dels i den registerkontroll som kan göras av en person som är över 15 år och som är folkbokförd där pedagogisk omsorg ska bedrivas.

I väntan på utredningen ställs frågan till remissinstanserna vilka brott som bör ingå i denna utvidgade prövning. Som förslag finns att registerkontrollen utvidgas till att omfatta domar, beslut eller strafförelägganden där påföljd har dömts ut eller åtalsunderlåtelse meddelats för brottet involverande av en underårig i brottslighet enligt 16 kap. 5 a § brottsbalken och brott som omfattas av terroristbrottslagen (2022:666) eller motsvarande äldre lag.

Belastningsregistret bör utvidgas så att fler brott ingår i prövningen

Utbildningsdepartementet har gjort bedömningen att den registerkontroll som görs idag inte är tillräcklig. Den nuvarande regleringen har inte förändrats sedan den trädde i kraft 1 januari 2001. Vid den tidpunkten gjordes bedömningen att barn framför allt behövde skyddas mot övergrepp. Sedan dess har dock samhället och omvärldsläget förändrats, det finns därför ett behov av att uppdatera regleringen gällande registerkontroll. Bedömningen har gjorts att barn och unga även behöver skyddas mot påverkan som syftar till att radikaliserar eller rekrytera dem till brottslighet.

Utbildningsdepartementet kommer även att föreslå att terroristbrott bör omfattas av registerkontrollen. Personer som begått sådana brott bör inte arbeta inom skolväsendet eller pedagogisk verksamhet överhuvudtaget, något som bör framgå vid en eventuell anställning. Förslaget är därför att brott mot terroristbrottslagen som trädde i kraft 1 juli 2022 ska omfattas av registerkontroll som ska göras enligt skollagen. Utöver detta bör motsvarande äldre lagstiftning även omfattas av registerkontrollen, så som brott i lagen (2003:148) om straff för terroristbrott och i vissa fall lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet.

I nuvarande registerutdrag, som görs i enlighet med 25 kap. skollagen, omfattas domar, beslut eller strafföreläggande där påföljd har dömts ut eller åtalsunderlåtelse meddelats för mord, dråp, grov och synnerligen grov misshandel, människorov, sexualbrott, grovt rån samt barnpornografibrott och grovt barnpornografibrott. Om påföljden eller åtalsunderlåtelserna även avser något annat brott, ska också uppgifter om det brottet lämnas ut (9 § andra stycket 2 lagen [1998:620] om belastningsregister och 22 § tredje stycket förordningen om belastningsregister). Att inkludera fler brott i ett registerutdrag medför att arbetsgivare inom skolväsendet samt kommunerna kommer ha bättre underlag för bedömningar vid anställning och bedömning av verksamheterna. Förslaget bedöms inte medför någon ökad arbetsbelastning för skolväsendet eller kommunerna, endast polismyndigheten bedöms påverkas marginellt.

Intrånget i den personliga integriteten är proportionerlig. Utbildningsdepartementet gör bedömningen att intrånget i den personliga integriteten är proportionerligt i avvägning med intresset av att skydda barn och unga. En utökning av registerkontrollen kommer medföra att fler integritetskänsliga uppgifter sprids, det är dock personen själv som väljer att exempelvis söka anställning och därmed själv visa upp ett registerutdrag. De positiva fördelarna för barn och unga anses i detta fall väga tyngre.

Bedömning har även gjorts att ett utökat registerutdrag är fortsatt förenligt med EU:s dataskyddsförordning, dvs. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, då enbart anteckning om att utdraget visas görs.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom myndighetsavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 3 juni 2024. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 4 juni 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget till ändring i förordningen (1999:1134) – *Om belastningsregister*. Förslaget ger kommunerna större möjlighet att säkerställa att barn och unga

skyddas från personer som kan ha en negativ påverkan. För förvaltningen innebär förändringen inte någon ökad arbetsbörda då uppgifterna hämtas från polismyndigheten på samma sätt som det görs idag.

Förvaltningen är positiv till att registerkontrollen utökas då behovet och samhället ser annorlunda ut idag vid jämförelse med föregående revision. Förvaltningen har som förslag att även lägga till brottet hedersförtryck i registerkontrollen, förutom de utökningar av brott som utbildningsdepartementet angett bör ingå i utdrag från belastningsregistret. Enligt 4 kap. 4 e § brottsbalken (1962:700) ska den som mot en person begår brottsliga gärningar¹ om kontaktförbud och ett motiv varit att bevara eller återupprätta en persons eller familjs, släkts eller annan liknande grupps heder, döms, om var och en av gärningarna utgjort led i en upprepad kränkning av personens integritet och gärningarna varit ägnade att allvarligt skada personen självkänsla, för *hedersförtryck*. Förvaltningen anser att personer som dömts för detta brott inte bör ges möjlighet att påverka barn och unga inom skolväsendet eller annan pedagogisk verksamhet.

Förvaltningen anser att det intrånget som förslaget innebär för enskilda som söker anställning (eller motsvarande) inom skolväsendet eller annan pedagogisk verksamhet är proportionerligt i jämförelse med det syftet som en vidare kontroll innebär.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bilagor

Utökad kontroll av uppgifter i belastningsregistret, dnr FÖF 2024/140–1.2

¹ Enligt 3 eller 4 kap., 5 kap. 1 eller 2 §, 6 eller 12 kap. eller enligt 24 § lagen (1988:688) om kontaktförbud.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, Förvaltningsdirektör	2024-05-24
Birgitta Magnusson, Avdelningschef	2024-05-24